

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

ШКІДНИКИ ЛІСОВИХ І ДЕКОРАТИВНИХ НАСАДЖЕНЬ

спеціальність	202 «Захист і карантин рослин»	обов'язковість дисципліни	вибіркова
освітня програма	«Захист і карантин рослин»	факультет	агрономії та захисту рослин
освітній рівень	перший (бакалаврський)	кафедра	зоології, ентомології, фітопатології, інтегрованого захисту і карантину рослин ім. Б.М. Литвинова

ВИКЛАДАЧ

Забродіна Інна Вікторівна

Вища освіта – спеціальність «Захист рослин» (2002)

Науковий ступень - кандидат сільськогосподарських наук – 16.00.10 «Ентомологія»

Вчене звання - доцент кафедри ентомології, зоології, фітопатології, інтегрованого захисту і карантину рослин ім. Б.М. Литвинова

Досвід роботи – 18 років

Показники професійної активності з тематики курсу:

- автор та співавтор навчальних посібників, наукових і методичних праць із захисту рослин
- учасник наукових і науково-практичних конференцій в Україні та за кордоном

телефон

095-46-38-565

електронна пошта

innazabrodina22@gmail.com

дистанційна підтримка

Google Meet
Moodle

До викладання дисципліни долучені:

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета	формування у студентів професійних знань та умінь щодо особливостей розвитку, розмноження, поширення шкідливих видів комах на деревних та кущових породах лісових і декоративних рослин, формування популяцій та ареалів, а також сучасних методів та засобів захисту насаджень від шкідливих комах.
Формат	лекції, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання, робота в групах
Деталізація результатів навчання і форм їх контролю	- визначати види та оцінювати структуру ентомокомплексів і динаміку поведінки комах на лісових і декоративних насадженнях (ЗК 2, ЗК 9, СК 1, СК 3, СК 5, СК 7. СК 8, ПРН 6) / робота в групах; - організовувати виконання ентомологічних спостережень за розвитком і розмноженням комах на основних етапах формувань насаджень(ЗК 2, ЗК 9, СК 1, СК 3, СК 5, СК 7. СК 8, ПРН 6) / робота в групах; - використовувати відомості щодо чисельності шкідливих видів комах у системах захисту насаджень від фітофагів (ЗК 2, ЗК 9, СК 1, СК 3, СК 5, СК 7. СК 8, ПРН 6) / робота в групах.
Обсяг і форми контролю	3 кредити ECTS (90 годин): 12 годин лекцій, 18 годин практичних; 60 годин самостійної роботи; підсумковий контроль – залік.
Вимоги викладача	вчасне виконання завдань, активність, академічна доброчесність
Умови зарахування	згідно з навчальним планом

ДОПОВНЮЄ СТАНДАРТ ОСВІТИ І ОСВІТНЮ ПРОГРАМУ

Компетентності	ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 9. Здатність приймати обґрунтовані рішення. СК 1. Здатність проводити фітосанітарну діагностику хвороб рослин, комах, кліщів, нематод, гризунів та бур'янів за сучасними принципами і методами. СК 3. Здатність прогнозувати процеси розвитку і поширення шкідливих організмів. СК 5. Здатність розробляти і застосовувати технології захисту рослин на об'єктах сільськогосподарського та іншого призначення. СК 7. Здатність здійснювати фітосанітарний моніторинг щодо виявлення, ідентифікації та визначення особливостей біології та екології шкідливих організмів в Україні та відповідно до угод СОТ, СФЗ, європейських вимог. СК 8. Здатність застосовувати агротехнічні, біологічні, організаційно-господарські методи для довгострокового регулювання розвитку та поширення шкідливих організмів до господарсько невідчутного рівня на основі прогнозу, економічних порогів шкідливості, ефективності дії корисних організмів, енергоощадних та природоохоронних технологій, які забезпечують надійний захист рослин і екологічну безпеку довкілля.	Програмні результати навчання	ПРН 6. Коректне використання доцільності методів спостереження, опису, ідентифікації, класифікації, культивування об'єктів агробіоценозів та підтримання їх стабільності для збереження природного різноманіття.
-----------------------	--	--------------------------------------	--

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)

Модуль 1. Листогризучі та хвоєгризучі шкідливі комахи. Моніторинг.

Лекція 1.	Вступ. Предмет і завдання навчальної дисципліни. Методи захисту насаджень. Інтегрований захист від шкідників. Моніторинг.	Практичне заняття 1 (ПЗ 1)	Загальна характеристика та огляд основних видів ентомофагів (хижаків, паразитів). Складання фенологічних календарів розвитку моновольтинних, полівольтинних і комах з багаторічною генерацією.	Самостійна робота	Методи захисту насаджень. Корисні комахи. Видовий склад ентомофагів, запилювачів, рідкісних та потребуючих охорони комах. Сезонна колонізація ентомофагів. Трихограма. Біопрепарати, біологічно активні речовини, пестициди. Загальна характеристика, способи застосування.
Лекція 2.	Листогризучі шкідливі комахи. Система заходів щодо захисту насаджень від шкідників.	ПЗ 2-3.	Листогризучі шкідники. Визначення та огляд основних видів.		Видовий склад шкідників листяних порід. Загальна характеристика.
Лекція 3.	Хвоєгризучі шкідливі комахи. Система заходів щодо захисту насаджень від шкідників.	ПЗ 4-5.	Хвоєгризучі шкідники. Визначення та огляд основних видів.		Видовий склад шкідників хвойних порід. Загальна характеристика.

Модуль 2. Екологічні групи шкідливих комах.

Лекція 4.	Стовбурові і технічні шкідники та заходи захисту.	ПЗ 6.	Стовбурові і технічні шкідники хвойних та листяних порід. Визначення та огляд основних видів.	Самостійна робота	Видовий склад стовбурових і технічних шкідників. Загальна характеристика.
Лекція 5.	Шкідники коріння та молодих насаджень і заходи захисту.	ПЗ 7-8.	Шкідники коріння та молодих насаджень: визначення та огляд основних видів.		Видовий склад шкідників коріння та молодих насаджень. Загальна характеристика.
Лекція 6.	Шкідники плодів і насіння та заходи захисту.	ПЗ 9.	Шкідники плодів і насіння листяних та хвойних порід. Визначення та огляд основних видів.		Видовий склад шкідників плодів і насіння листяних і хвойних порід. Загальна характеристика.

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Література	- Білик М.О. Біологічний захист рослин від шкідливих організмів. Харків: Майдан, 2022. 356 с. - Завада М.М. Лісова ентомологія: підручник. Київ: Видавничий дім Вініченко, 2017. 377 с. - Лісовий М. М., Чайка В. М. Екологічна функція ентомологічного біорізноманіття. Фауна комах-фітофагів деревних і чагарникових насаджень Лісостепу України: монографія. Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2008. 384 с. - Пузріна Н.В., Мешкова В.Л., МIRONЮК В.В. Моніторинг шкідливих організмів лісових екосистем: навч. посібник. Київ: НУБіП України, 2021. 274 с. - Пузріна Н.В. Шкідники і збудники хвороб деревних декоративних рослин. (частина 1): навч. посіб. Київ: Редакційно-видавничий центр НУБіП, 2023. 675 с. - Пузріна Н.В., Мешкова В.Л. Шкідники і збудники хвороб деревних декоративних рослин. (частина 2). : навч. посіб. Київ: Редакційно-видавничий центр НУБіП, 2024. 219 с. - Станкевич С. В., Забродіна І. В. Моніторинг шкідників сільськогосподарських культур: навч. посіб. Харків: Видавництво Іванченка І.С., 2021. 512 с.	Методичне забезпечення	- Байдик Г. В. та ін. Сільськогосподарська ентомологія: Підручник / За ред. Б.М. Литвинова, М.Д. Євтушенка. Київ: Вища освіта, 2005. 511 с. - Лісова ентомологія. Назви основних шкідників лісових насаджень: навч. посіб. / С. В. Станкевич та ін. Вид. 2-ге, перероб. і доп. Житомир: Видавництво «Руть», 2023. 136 с. - Літвінов Б.М., Євтушенко М.Д., Байдик Г.В. Шкідники лісових насаджень: навч. посіб. ХНАУ ім. В.В. Докучаєва. Харків, 2005. 156 с. - Літвінов Б.М., Євтушенко М.Д., Байдик Г.В. Шкідники лісових насаджень: навч. посіб. (Вид. 2-е, випр. і доп.). ХНАУ ім. В.В. Докучаєва. Харків, 2008. 189 с.
-------------------	---	-------------------------------	---

8. Туренко В.П., Білик М.О., Станкевич С.В., Забродіна І. В. Сучасні пестициди і технічні засоби їх застосування: навч. посіб. Житомир: Видавництво «Рута», 2023. 564 с.
9. Федоренко В.П., Покозій Й.Т., Круть М.В. Шкідники сільськогосподарських рослин. Ніжин: Колобіг, 2004. 356 с.

5. Літвінов Б.М., Євтушенко М.Д., Байдик Г.В., Сіроус Л. Я. Практикум із сільськогосподарської ентомології: навч. посіб. / за ред. Б.М. Літвінов. Київ: Аграрна освіта, 2009. 301 с.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

СИСТЕМА		БАЛИ	ДІЯЛЬНІСТЬ, ЩО ОЦІНЮЄТЬСЯ
Підсумкове оцінювання	100 бальна ECTS (стандартна)	до 50	50% від усередненої оцінки за модулі
		до 50	підсумкове тестування
Модульне оцінювання	100 бальна сумарна	до 50	відповіді на тестові питання
		до 20	усні відповіді на практичних заняттях
		до 30	результат засвоєння блоку самостійної роботи

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.